

Przewodnik

Miesięcznik Okręgu
Podkarpackiego PZN

(113)

05/2014 ISSN 1897-841X

Tyle jesteś wart ile drugiemu pomożesz...

18 maja – 70 - ta rocznica zdobycia Monte Casino

Spis treści:

- Maj 2014 – felietonstr.3
- Rys historyczny Koła PZN Mielecstr.7
- Reasumując i snującstr.14
- Model Vie'sastr.17
- Witryna poetycka maj 2014str.23

„Ludzie szlachetni odchodzą otoczeni wdzięczną pamięcią żywych”

09. 03. 2014 r. w Rzeszowie nagle do Wieczności odszedł

Śp.

Ryszard Kowalski

urodzony **18. 07. 1955** r. w **Szczytnie**

Do Wieczności odszedł wspaniały Człowiek i Kolega, któremu życie nie skąpiło różnorodnych przykrych doznań i doświadczeń. Był Człowiekiem wielkiego formatu, niepowtarzalnym liderem podkarpackiej Sekcji Niewidomych Masażystów, członkiem Rady Krajowej SNM, inicjatorem wielu lokalnych specjalistycznych szkoleń tejże grupy zawodowej na Podkarpaciu.

Przez dziesięć lat bytności wśród nas w naszej pamięci zapisałeś się złotymi zgłoskami i m.in. poprzez to będzie nam bardzo Ciebie Ryszardzie brakować!

Cześć Jego Pamięci !

**Miesięcznik Okręgu Podkarpackiego Polskiego Związku
Niewidomych**

Wydawca: Zarząd Okręgu Podkarpackiego PZN w Rzeszowie

Skład redakcji:

Redaktor Naczelny, koordynator: “Zygflor” - Zygmunt Florczak

Skład komputerowy: Agnieszka Płonka

Współpracują: Kazimierz Bacewicz, Łucja Bielec, Henryk Boroński

Adres siedziby redakcji:
35-201 Rzeszów, Plac Dworcowy 2,
tel. (017) 85 24 738, fax. (017) 86 22 328,
e-mail: podkarpacki@pzn.org.pl
www.podkarpacki.pzn.org.pl

Maj

- to piąty miesiąc w roku, ma 31 dni, a w naszej szerokości geograficznej jest utożsamiany z burzliwie rozwijającą się przyrodą, ciepłem i miłością, która sprowokowana strzałami Amora dosięga przede wszystkim młodych.

Ten czas starożytni Rzymianie poświęcili bogini **Mai** – matce boga *Merkurego* -, która „na scenę” wkraczała przystrojona kwitnącymi ziołami i kwiatami. W taki oto sposób - wedle starożytnych – zaczynał się czas radości całej przyrody - *pełen radości, miły* - , co po łacinie brzmi *majus*.

Inne ludowe mądrości charakteryzujące ten czas, to:

W maju, jak w maju.

Grzmoty w maju – znak urodzaju.

Pierwszy maja poranek jest nader tęskliwym dla kochanek.

Pankracy, Serwacy i Bonifacy dla drzew wielcy niedobracy.

Święta Zofija (15 maja) ciepło rozwija.

Jeśli w maju grzmot, rośnie wszystko w lot.

Gdy kukulka w maju, spodziewaj się urodzaju.

Częste w maju grzmoty rozpraszają chłopa zgryzoty.

Kto się w maju urodzi, dobrze mu się powodzi.

Gdy maj ciepły i zielony, to jesienią dobre plony.

W ten czas będziemy wspominać i przeżywać:

1 maja - Święto Pracy, Międzynarodowy Dzień Solidarności Ludzi Pracy popularnie zwany **1 Maja**.

Święto wprowadziła w 1889 **II Międzynarodówka** dla upamiętnienia wydarzeń, które miały miejsce w pierwszych dniach **maja 1886 r. w Chicago**, w Stanach Zjednoczonych podczas strajku będącego częścią ogólnokrajowej kampanii na rzecz wprowadzenia **8 - godzinnego dnia pracy**.

1 maja 2004 r. Polska – wraz z dziewięcioma innymi krajami - wstąpiła do Unii Europejskiej.

Poprzedziło to wydarzenie: podpisanie **16 kwietnia 2003 r. traktatu akcesyjnego**, zaś w dniach 7-8 czerwca 2003 r. **pozytywnie rozstrzygnięte referendum w sprawie członkostwa Polski w UE**.

1 maja 2011 r. w czasie uroczystej Mszy św. na Placu św. Piotra w Rzymie nastąpiła **beatyfikacja Jana Pawła II**. Nabożeństwo, w którym uczestniczyło około miliona pielgrzymów prowadził papież Benedykt XVI.

Od 1 Maja 2011 r. Polakom ten dzień powinien kojarzyć się z tymi trzema faktami.

2 maja - to „Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej”

O jego powstaniu zdecydował Sejm uchwałą podjętą w 2004 r. Intencją jego uchwalenia było wyznaczenie dla Polonii „**Dnia Łączności z Macierzą**”.

2 maja 1519 r. - zmarł **Leonardo da Vinci** – włoski geniusz, jeden z największych artystów i uczonych swojej epoki. Do jego dzieł m.in. należą „*Mona Lisa*” i „*Dama z łasiczką*” (ur. 1452 r.).

3 maja – Matki Bożej Królowej Polski

3 maja 1791 r. Sejm Czteroletni uchwalił **Konstytucję 3 Maja**.

Mazurek 3 maja

*Witaj majowa jutrzeńko,
Świeć naszej polskiej krainie,
Uczymy ciebie piosenką,
Która w całej Polsce słynie.*

*Witaj maj, piękny maj,
U Polaków błogi raj.*

autor: **Rajnold Suchodolski**

Kaluszyn 1831-04-23

3 maja 1993 r. – prezydent **Lech Wałęsa** nadał **Janowi Pawłowi II Order Orła Białego**. Papież został pierwszym kawalerem orderu po jego reaktywacji w 1992 r. – *odznaczenie zostało wręczone dopiero 22 maja 1995 r.*

4 maja 1974 r. – zmarła **Felicja Curyłowa** – wybitna malarka ludowa, która rozślawiła Zalipie czyniąc z niego „malowaną wieś” (ur. 1903 r.).

5 maja 1984 r. – uruchomiono generatory elektrowni wodnej **Itaipu** zbudowanej na rzece **Parana** na granicy paragwajsko – brazylijskiej. Obecnie jest to druga, co do wielkości elektrownia wodna na świecie.

6 maja 1994 r. – otwarto **Eurotunel** łączący Wielką Brytanię z kontynentem europejskim.

7 maja 1974 r. – w Warszawie z inicjatywy **Jerzego Waldorffa** – powstał **Spółeczny Komitet Opieki nas Starymi Powązkami**.

7 maja 2004 r. – w Iraku zginął znakomity reporter i korespondent wojenny – **Waldemar Milewicz** (ur. 1956 r.) oraz pochodzący z Algierii montażysta i współpracownik TVP – **Mounir Bouamrane** (ur. 1968 r.).

8 maja 1945 r. – to data **kapitulacji III Rzeszy** – rocznica zakończenia **II wojny światowej**

9 maja – to **Dzień Europy** obchodzony 9 maja we wszystkich państwach członkowskich od 1986 r. na pamiątkę ogłoszenia **Deklaracji Roberta Schumana** - dokumentu, który zapoczątkował proces jednoczenia Europy.

Dewiza* Unii Europejskiej - tj. motto Unii Europejskiej brzmiące w wersji łacińskiej *In varietate Concordia*, a ogłoszone na sesji Parlamentu Europejskiego 4 maja 2000 r. - w tłumaczeniu na język polski dewiza UE brzmi: „**Jedność w różnorodności**” lub „**Zjednoczona w różnorodności**”.

9 maja 1924 r. – urodził się **Bułat Okudźawa** – znakomity rosyjski poeta i pieśniarz (zm. 1997 r.).

9 maja 1994 r. – **Nelson Mandela** został wybrany pierwszym czarnoskórym prezydentem RPA.

10 maja 1874 r. – urodził się **Mojżesz Schorr** – polski historyk orientalista, semitolog, rabin, senator II RP. Zmarł w 1941 r. w łagrze Posty na terenie Uzbekistanu.

11 maja 1904 r. – urodził się **Salwador Dali** – hiszpański malarz i grafik, jeden z najbardziej znanych surrealistów. To on m.in. namalował: „*Miękkie zegary*”, czy „*Płonąca żyrafa*” (zm. 1989 r.)

12 maja – to **Międzynarodowy Dzień Pielęgniarek**

12 maja 1364 r. – król **Kazimierz III Wielki** wydał przywilej lokacyjny **Akademii Krakowskiej** – obecnie **Uniwersytet Jagielloński**

13 maja 1981 r. na Placu św. Piotra w Rzymie – w rocznicę pierwszego objawienia się Matki Bożej w Fatimie – Turek **Ali Agca** dokonał zamachu na papieża **Jana Pawła II**. Jakiś czas później Ojciec Święty zauważył: „*To był prawdziwy cud i wiem komu go zawdzięczam*”.

13 maja 1984 r. – zmarł **Stanisław Ulam** – amerykański matematyk polskiego pochodzenia, współtwórca pierwszej amerykańskiej bomby wodorowej (*ur. 1909 r.*).

14 maja 1944 r. – urodził się **George Lucas** – amerykański reżyser filmowy, autor popularnej serii „*Gwiezdnych wojen*”, scenarzysta i producent filmów o przygodach „*Indiany Jonesa*”.

15 maja 1953 r. w Przemyślu powstała Spółdzielnia Niewidomych „**Start**” – pierwszy w naszym regionie zakład produkcyjny dający zatrudnienie ludziom z dysfunkcją wzroku w obiekcie Spółdzielni jak też w formie „chałupniczej” – tj. w miejscu zamieszkania inwalidy wzroku.

15 maja – to **Święto Polskiej Niezapominajki** - *obchodzone w Polsce święto przyrody i ekologii, którego niezapomnianym propagatorem był Śp. Andrzej Zalewski – redaktor radiowej Jedynki prowadzący „na żywo” niepowtarzalną audycję „EkoRadio”*.

16 maja 1924 r. – urodził się **Tadeusz Kubiak** – poeta, satyryk, autor słuchowisk radiowych. W czasie wojny żołnierz **AK** (*zm. 1979*).

17 maja 1924 r. – urodził się **Kazimierz Dejmek** – reżyser, dyrektor i kierownik artystyczny teatrów w Łodzi i Warszawie. Był twórcą głośnej inscenizacji „**Dziadów**” Mickiewicza, która stała się pretekstem wydarzeń marcowych w 1968 r. (*zm. 2003 r.*).

18 maja 1920 r. – w Wadowicach urodził się **Karol Wojtyła** – od 16. X. 1978 r. papież Jan Paweł II (*zm. 2005 r.*).

18 maja 1944 r. – żołnierze **2 Korpusu Polskiego** we Włoszech pod dowództwem gen. **Władysława Andersa** *zdobyli niedostępną twierdzę na wzgórzu Monte Casino* w ten sposób otwierając sprzymierzonym armiom drogę do Rzymu.

19 maja 1994 r. – zmarła **Jacqueline Kennedy Onassis** – żona prezydenta USA **Johna F. Kennedy’ego**, ikona mody lat 60-tych XX wieku (*ur. 1929 r.*).

20 maja 1944 r. – w okolicach **Sarnak** nad Bugiem patrol **AK** odnalazł **niewybuch** niemieckiej rakiety **V-2**. Po szczegółowych badaniach przeprowadzonych przez polskich naukowców

najważniejsza część rakiety i sporządzoną dokumentację przekazano do Anglii.

21 maja 1674 r. – **Jan Sobieski** został wybrany *królem Rzeczypospolitej*.

21 maja 1904 r. – w Paryżu powstała Międzynarodowa Federacja Piłki Nożnej – **FIFA**

22 maja 1964 r. – zmarł **Michał Karaszewicz-Tokarzewski** – pseud. *Torwid*, generał, organizator i pierwszy dowódca Służby Zwycięstwu Polski, więzień NKWD; zastępca dowódcy Armii Polskiej na Wschodzie (*ur. 1893 r.*).

22 maja 1874 r. – zmarła **Maria Kalergis** – polska pianistka i mecenas sztuki; wielka miłość **Cypriana Kamila Norwida** (*ur. 1822*)

23 maja 1934 r. – urodził się **Robert Moog** – amerykański fizyk i inżynier, konstruktor pierwszego syntezatora, pionier muzyki elektronicznej (*zm. 2005 r.*).

24 maja 1614 r. – na wyspie **Manhattan** holenderscy osadnicy założyli faktorię handlową nazwaną *Nowym Amsterdamem*. Nazwa *Nowy Jork* pojawiła się około 1664 r., gdy kontrolę nad tym obszarem przejęli Anglicy.

24 maja 1844 r. – **Samuel Morse** przesłał z Waszyngtonu do Baltimore pierwszą w historii wiadomość wykorzystując własnej konstrukcji telegraf elektryczny.

25 maja – to **Międzynarodowy Dzień Dziecka Zaginionego**

25 maja 1904 r. – urodził się **Józef Kuropieska** – generał Wojska Polskiego, uczestnik wojny obronnej 1939 r., więzień niemieckich oflagów, ofiara stalinowskich represji (*zm. 1998 r.*).

26 maja – to **Dzień Matki**

W tym miejscu felietonu wszystkim Matkom najserdeczniejsze życzenia zdrowia, zadowolenia z życia, zrozumienia u dzieci i wnuków oraz wielkiego poszanowania za to wszystko, co zrobiłyście – i nadal czynicie – dla swoich bliskich

składa Redakcja

Wszystkiego dobrego !!!

26 maja 1944 r. – urodził się **Jarosław Kukulski** – kompozytor i pianista, autor największych przebojów żony **Anny Jantar**, a potem córki **Natalii Kukulskiej** oraz innych polskich artystów (*zm. 2010 r.*).

27 maja 1914 r. – urodził się **Bohdan Arct** – polski pilot myśliwski, absolwent Szkoły Podchorążych Rezerwy Lotnictwa w Dęblinie, członek działającego w Afryce Polskiego Zespołu Myśliwskiego zwanego *Cyrkiem Skalskiego*, dowódca polskich dywizjonów myśliwskich w Wielkiej Brytanii, od IX 1944 r. w niemieckiej niewoli. Był pisarzem, autorem wspomnieniowych książek i batalistycznych powieści (zm. 1973 r.).

28 maja 1899 r. – urodziła się **Irena Krzywicka** – pisarka, publicystka, tłumaczka, żołnierz AK. Napisała m.in. powieść „*Dzieci wśród nocy*” mówiącej o losach dzieci w czasie okupacji (zm. 1994 r.)

29 maja 1974 r. – **Sejm PRL** przyjął ustawę o przekazywaniu gospodarstw rolnych na własność państwa w zamian za dożywotnią rentę.

30 maja 1431 r. skazana przez Inkwizycję za herezję i czary została spalona na stosie **Joanna d’Arc** – francuska bohaterka narodowa, symbol jedności narodowej Francji i walki o jej niepodległość. W 1920 r. papież Benedykt XV ogłosił ją świętą (ur. około 1412 r.).

31 maja – to **Światowy Dzień bez Papierosa**

31 maja 1594 r. – zmarł **Tintoretto** (właśc. *Jacopo Robusti*) – wybitny malarz włoski, twórca monumentalnych obrazów religijnych takich jak: „*Ukrzyżowanie*”, czy „*Ostatnia wieczerza*” (ur. 1518 r.).

*Kończy się najpiękniejszy – przystrojony kwiatami i ziołami - miesiąc. Delektujemy się pięknem przyrody - niewątpliwie w ten czas żywiej biją nam serca i inne o tej porze roku jest nasze samopoczucie, bo ... „**W maju, jest jak w raju**”.*

Może wpływ na to ma ożywienie w przyrodzie, brak przymrozków i ogólny entuzjizm oraz nadzieja na to, że będzie lepiej, a może wpływ na to ma świergot ptaków i ich ogromne poruszenie i być może z tego powodu znowu cieszymy się pełnią życia ?

Bez względu na to, co jest przyczyną tej euforii i chęci życia - nie niszczy jej, ponieważ taki czas najprawdopodobniej dopiero powtórzy się za rok, więc chłońmy piękny maj, bo naprawdę jest tego wart ...

***Dewiza** - z franc. „*devise*”, „godło”, „zawołanie”; z łac. „*sententia divisa*” („*myśl wydzielona*”) – krótkie zdanie definiujące ogólną zasadę postępowania osoby lub rodu osób, organizacji lub instytucji, wyrażone najczęściej w języku narodowym lub po łacinie, rzadziej w innych językach; także rodzaj **epigrafu**, tj. motta, przysłowia lub fragmentu jakiegoś krótkiego utworu umieszczonego przez autora na początku dzieła. W starożytności i średniowieczu – epigraf, to napis umieszczany na pomnikach, nagrobkach lub rzeźbach.

„Diamentowy” Jubileusz

czyli

Rys historyczny powstania Koła Powiatowego Polskiego Związku Niewidomych w Mielcu opracowany w związku z 60-leciem jego istnienia.

tuż po zakończeniu II wojny światowej...

w środowisku polskich inwalidów wzroku podjęto działania, których celem było powołanie organizacji zrzeszającej - a zarazem reprezentującej - interesy niewidomych. Inicjatorem - a zarazem organizatorem – powstania ogólnopolskiego związku niewidomych był dr Włodzimierz Dolański.

6 października 1946 r. z inicjatywy wcześniej wymienionego w podanym terminie powołano ogólnokrajową organizację pod nazwą „Związek Pracowników Niewidomych Rzeczypospolitej Polskiej”. Funkcję prezesa powierzono dr Włodzimierzowi Dolańskiemu, który wylansował hasło: „Nic o nas bez Nas”.

16/17 czerwca 1951 r. w Warszawie na I Krajowym Zjeździe doszło do połączenia Związku Pracowników Niewidomych Rzeczypospolitej Polskiej ze Związkiem Ociemniałych Żołnierzy RP – w wyniku „fuzji” powstaje Polski Związek Niewidomych. Na jego pierwszego prezesa zostaje wybrany mjr Leon Wrzosek. Celem nowopowstałej organizacji było niesienia pomocy żołnierzom, którzy

utracili wzrok podczas działań bojowych, cywilnym ofiarom wojny oraz tym, którzy utracili wzrok w wyniku procesów chorobowych.

Na początku lat pięćdziesiątych ubiegłego stulecia w większych miastach naszego regionu zaczęły powstawać Koła PZN...

- maj 1953 r.

- to moment narodzin Koła **PZN w Mielcu** - inicjatorem tego procesu był - **Ludwik Belczak**

W maju 1953 r. takie ogniwo PZN powstaje w Mielcu. Jego założycielem i pierwszym przewodniczącym był Ludwik Belczak.

Początkowo spotykali się i pracowali w prywatnym mieszkaniu przy ul. Łukasiewicza 1 (*w budynku dzisiejszego MOPS*) – u zarania swojej działalności zrzeszali 15 członków.

W 1969 r. na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo –Wyborczym (*skrót WZS-W*) kolejny raz na przewodniczącego Koła wybrano Ludwika

Belczaka.

Wówczas siedziba Koła została przeniesiona do prywatnego mieszkania Marii Korpanty przy ul. Mickiewicza 38. Wtedy zrzeszali już 38 członków funkcjonując jako Koło Terenowe PZN.

Pan Ludwik Belczak pełnił swoją funkcję nieprzerwanie przez **20 lat tj. od 1953 do 1973 r.**

- 7 czerwca 1973 r.

- inauguracja rządów przewodniczącego **Adama Leyko** 1973 – 1974

W 1973 r. Koło otrzymało lokal przy ul. Kilińskiego 16, który był przez nich wspólnie wykorzystywany wraz z miejscowym Kołem Emerytów i Rencistów.

W dniu **7 czerwca 1973** r. na przewodniczącego Koła PZN wybrano **Adama Leyko**. W tym okresie doszło do cyklicznych spotkań z władzami samorządowymi, organizowano w zajmowanym lokalu pogadanki na temat życia i pracy niewidomych oraz wystawy i szkolenie dla nowoprzyjętych.

- **28 marca 1974** r.

- „ster rządów” przejmuje **Stanisław Bęben** 1974 – 1981 r.

28 marca 1974 r. przewodniczącym Koła PZN został Stanisław Bęben. Siedziba biura nadal znajdowała się przy ul. Kilińskiego 16, a Koło było czynne w każdy czwartek tygodnia. W tym okresie działacze coraz większą uwagę przywiązują do szkoleń rehabilitacyjnych, zwłaszcza dla nowoociemniałych organizowanych w Centralnym Ośrodku Rehabilitacji i Szkolenia w Bydgoszczy. Po przeszkoleniu pomagali zainteresowanym znaleźć zatrudnienie w Przemyskiej Spółdzielni Niewidomych „Start”. Nadal organizowali kursy orientacji przestrzennej, obsługi dnia codziennego i nauki pisma Brajla. Na koniec kadencji w 1977 r. Koło liczyło 41 członków. Przewodniczącym Koła w wyborach w 1977 r. ponownie został Stanisław Bęben. Tę kadencję kończyli pokaźną grupą, bo zrzeszali już 53 osoby.

- **19 marca 1981** r.

- „pół kadencji” **Krystyny Pluta** 1981 - 1993.

19 marca 1981 r. po rezygnacji dotychczasowego lidera obowiązki przewodniczącego przejęła Krystyna Pluta. Pod jej komendą nadal kontynuowali dotychczasową działalność. Jako „novum” tamtej epoki należy uznać akcję sprowadzania i rozdzielania wszystkim członkom produktów żywnościowych, które wówczas do Polski słały organizacje charytatywne z „zachodu”. Zarząd nadal

pośredniczył w tzw. chałupniczym zatrudnianiu członków Koła w Spółdzielni Niewidomych „Start” w Przemysłu. Pod koniec 1982 r. tworzyli grono 65 osobowe, zaś na koniec 1984 r. zrzeszali już 84 osoby dorosłe i czworo dzieci.

W 1988 r. uroczyste obchodzono Jubileusz 35- lecia działalności naszej organizacji w Mielcu. W uroczystości wzięli udział członkowie Koła, ich przewodnicy oraz zaproszeni goście z Urzędu Miasta.

W dniu 1 sierpnia 1990 r. siedzibę Koła przeniesiono na Osiedle przy ul. Niepodległości 9 (*po zlikwidowanej placówce ORMO*), gdzie urzędowano 2 lata, a następnie w 1992 r. siedzibę Koła przeniesiono na ul. Asnyka 2 (*do tzw. „harcówki”*). To właśnie tam zaczęli pełnić dyżury we wtorki i czwartki w godz. od 10⁰⁰ do 12⁰⁰. Koło stale się rozrastało i pod koniec dekady liczyło już 126 członków zwyczajnych, 5 podopiecznych oraz zrzeszało 1 członka nadzwyczajnego. Podczas kadencji Krystyny Pluty zaczęło działać środowiskowe Duszpasterstwo Niewidomych. W organizowanych przez nie spotkaniach noworocznych i wielkanocnych brało udział znaczna część członków. Wprowadzono comiesięczne Msze św. dla niewidomych odbywające się w każdą pierwszą sobotę miesiąca. Duszpasterzami naszego Koła w tamtym okresie kolejno byli: ks. Michalik, ks. Siedlarz, ks. Rybak.

- 24 stycznia 1994 r.

- inauguracja „dekady” **Heleny Fijał** lata: 1994 - 2004

24 stycznia 1994 r. w wyniku rezygnacji Krystyny Pluty ster mieleckiej organizacji PZN znalazł się w rękach Heleny Fijał, którą wybrano na kolejną przewodniczącą Zarządu naszego Koła.

Nadal w lokalu Koła co roku organizowane były spotkania opłatkowe i z okazji Dnia Kobiet oraz ogniska integracyjne. Zarząd dwukrotnie spotkał się z prezydentem Miasta Mielca i dyr. MOPS-u celem omówienia spraw lokalowych i objęcia opieką członków Koła. Na dzień 2 lipca 1996 r. Koło zrzeszało 172 członków zwyczajnych i 6 młodocianych. Do 1 czerwca 1998 r. biuro mieściło się przy ul. Asnyka 2, jednak z uwagi na trudności finansowe Koła i zaleganie z opłatami czynszu, Koło PZN zostało zmuszone do opuszczenia tego

lokalu. Urząd Miasta przekazał nieodpłatnie pomieszczenie w piwnicy przy ul. Biernackiego 1, który był całkowicie niedostosowany dla osób niewidomych. Od 1 lipca 1998 r. do 30 października 2001 r. urzędowali w nim służąc pomocą ludziom niewidomym we wtorki i czwartki w godz. 10⁰⁰ do 12⁰⁰. Zarząd w dalszym ciągu czynił starania o otrzymanie odpowiedniego lokalu, ale bezskutecznie. To w piwnicy zastał ich nowy podział administracyjny państwa i moment powołania województwa podkarpackiego oraz powiatu mieleckiego. W wyniku tegoż procesu przybyło nam 46 członków. Na dzień 5 maja 1999 r. Koło zrzeszało 265 członków, w tym 23 podopiecznych.

W dniu **5 maja 1999** r. na **WZS-W** na kolejną kadencję ponownie na przewodniczącą wybrano Helenę Fijał. W tymże dniu została powołana w Kole jego pierwsza Komisja Rewizyjna. W dniu 1 listopada 2001 r. Koło przeniosło swoje biuro z piwnicy do aktualnie zajmowanego lokalu na parterze z oddzielnym wejściem przy ul. Biernackiego 1/67. Lokal wynajął Urząd Miasta odpłatnie z czynszem 370 zł miesięcznie. Jest czynny podobnie jak dawniej we wtorki i czwartki w tym samym czasie. Prace adaptacyjne w nowym lokalu wykonali członkowie Koła we własnym zakresie. W dniu 6 maja 2003 r. odbyło się WZS-W z udziałem władz z ZO PZN w Rzeszowie na którym na kolejny okres przewodniczącą ZK wybrano Helenę Fijał.

W dniu **6 września 2003** r. zorganizowano obchody Jubileuszowe 50-lecia powstania Koła Powiatowego PZN w Mielcu połączonego z obchodami Dnia Białej Laski. W tym okresie duszpasterzem Koła był ks. mgr Zbigniew Rusin. W sierpniu 2004 r. w połowie kadencji przewodnicząca ZK PZN złożyła rezygnację z pełnionej funkcji, a wraz z nią pozostali członkowie Zarządu Koła.

- 12 stycznia 2005 r.

- moment „startu” prezesa **Henryka Borońskiego**

Zarząd OP PZN w Rzeszowie zwołał na dzień 12 stycznia 2005 r. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków celem wybrania nowego Zarządu Koła Powiatowego PZN w Mielcu. Przewodniczącym został wybrany Henryk Boroński. Członkowie nowego Zarządu dzięki materiałom i sprzętowi pozyskanymi od sponsorów odnowili

pomieszczenia, wyposażyli je w nowe meble. Nowe okna zamontowali pracownicy Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych w Mielcu, używany sprzęt komputerowy ZK otrzymał od spółki MPGK, z Centrum Kształcenia Podyplomowego i OP PZN w Rzeszowie. Własnym sumptem przysposobili pomieszczenia do aktualnych potrzeb i nowych wyzwań, a także uporządkowali dokumentację ewidencyjną i finansową – pozyskali nowych sponsorów. Od tamtej pory biuro Koła jest czynne we wtorki, środy i czwartki od godz. 10⁰⁰ do 12⁰⁰, od września 2005 r. wykorzystują nowoutworzoną świetlicę integracyjną, w której spotykają się członkowie i sympatycy Koła, czy amatorzy gry w szachy i warcaby stupolowe. W początkowym okresie organizowane były spotkania okolicznościowe i pokazy sprzętu rehabilitacyjnego. Od marca 2009 r. lokal jest dodatkowo czynny we wtorki w godzinach popołudniowych, tj. od godz. 16⁰⁰ do 18⁰⁰.

12 czerwca 2007 r. na WZS-W członków Koła ponownie na przewodniczącego został wybrany Henryk Boroński. Koło liczyło wówczas 266 członków.

20 września 2011 r. na WZS-W na trzecią już kadencje prezesem Zarządu Koła ponownie został wybrany Henryk Boroński. Wówczas Koło liczyło 288 członków - w tym 21 podopiecznych.

Od 2006 roku rozpoczął się okres cyklicznych kursów szkoleniowych, wycieczek i innych imprez kulturalno-integracyjnych dzięki ścisłej współpracy ze Starostwem Powiatowym w Mielcu, Urzędem Miasta Mielca, mieleckim PCPR-em i Okręgiem Podkarpackim PZN w Rzeszowie.

Zarząd Koła składa corocznie ofertę w otwartym konkursie na dofinansowanie zadania z powiatu mieleckiego. W ten sposób pozyskiwał fundusze i organizował szkolenia wyjazdowe z orientacji przestrzennej i w posługiwaniu się białą laską. Szkolenie prowadzili instruktorzy z Okręgu Podkarpackiego PZN w Rzeszowie.

Także korzystając z dofinansowania przez PCPR do imprez turystycznych dla niepełnosprawnych Zarząd Koła zorganizował zbiorowy turnus rehabilitacyjny w Szczawnicy, a także liczne wycieczki.

Członkowie naszego Koła uczestniczyli również w organizowanych przez OP PZN turnusach rehabilitacyjnych; np. w Mszanie Dolnej w 2006 r., Muszynie w 2007 r., Jastrzębiej Górze w

2007 r., Okunince i Krynicy Morskiej w 2008 r., Sianożętach w 2012 i 2013 r.. Wielu z członków skorzystało ze szkoleń w zakresie orientacji przestrzennej w Centralnym Ośrodku Rehabilitacji i Szkolenia PZN w Bydgoszczy, kilkoro brało udział w corocznych Warsztatach Muzycznych w Horyńcu-Zdroju oraz okręgowych obchodach Białej Laski w Rzeszowie.

Przedstawiciele mieleckiej struktury PZN pogłębiali wiedzę w czasie szkolenia liderów, uczestniczyli w pokazach sprzętu komputerowego i rehabilitacyjnego w Rzeszowie lub Mielcu, uczestniczyli w Międzypokoleniowych Warsztatach w Żegiestowie i w Horyńcu Zdroju.

Dzieci z mieleckiego Koła PZN corocznie są zapraszane na Okręgową Zabawę Noworoczną, z okazji Dnia Dziecka i otrzymują paczki rzeczowe i słodyczne od św. Mikołaja.

Niewidomi dodatkowo chorzy na cukrzycę zrzeszeni w Kole mieli możliwość kontaktów z Okręgową Radą Diabetyków, mogli za jej pośrednictwem pozyskiwać nowoczesne mówiące glukometry, brać udział w spotkaniach z lekarzem diabetologiem i w ich trakcie zgłębiać specyficzną wiedzę.

Dzięki porozumieniu OP PZN z rzeszowskim Salonem Optyki Okularowej Agaty Bocheńskiej oraz okulistami z Centrum Medycznego nasi członkowie mogą korzystać z bezpłatnych badań okulistycznych oraz fachowego doboru pomocy optycznych usprawniających widzenie, które są refundowane przez NFZ.

Okolicznościowe spotkania, czyli coroczny Opłatek, zabawa karnawałowa, obchody Dnia Kobiet, Dnia Białej Laski, czy „śledzik” niegdyś odbywały się w lokalu Koła; od 2010 r., - ze względu na zwiększoną liczbę uczestników - odbywają się poza nim.

Od 2008 r. opiekunem Duszpasterstwa Niewidomych jest ks. mgr Krzysztof Dynarowicz, który celebruje comiesięczne Msze św. dla niewidomych i słabowidzących odprawiane w parafii MBP w Mielcu – Osiedlu, współorganizuje coroczne Opłatki i wyjazdy na Diecezjalne Pielgrzymki Niewidomych np. do Sanktuariów w Zabawie k/ Tarnowa, do Nowego Sącza, Tarnowa i innych.

Wynikiem współpracy Okręgu z Podkarpackim Bankiem Żywności w Rzeszowie, jest pozyskiwana przez ZK żywność typu mleko, mąka, makaron, kasza itp., z której to oferty od kilku lat korzysta od 60 do 100 niezamożnych członków naszego Koła.

Członkowie Koła w ramach współpracy z OP PZN w Rzeszowie uczestniczą w trzeciej już edycji programu „Aktywizacja Osób Niepełnosprawnych na Rynku Pracy”. W ramach tego programu jego uczestnicy korzystają z zajęć z doradcą zawodowym, psychologiem, kursów doskonalenia zawodowego różnych specjalności. W ich ramach istnieje możliwość odbycia refundowanego stażu zawodowego.

Zarząd Koła współpracuje z Przemyskim Klubem Sportu i Rekreacji Niewidomych i Słabowidzących „Podkarpacie”, który promuje dyscypliny sportowe dla niewidomych, np. warcaby 100-polowe, szachy, brydż, kręgle, strzelectwo laserowe, kolarstwo tandemowe, taniec towarzyski. Kilku członków naszego Koła od lat bierze udział w turniejach regionalnych i ogólnopolskich w szachach i warcabach 100 polowych odnosząc w nich znamienite sukcesy.

Corocznie prowadzona jest akcja na pozyskanie darowizn w ramach odpisu 1% na cele statutowe. Członkowie Zarządu pomagają wypełniać roczne rozliczenia podatkowe – w ten sposób pozyskane fundusze zasilają konto Koła.

Doradzaliśmy i pomagaliśmy wypełniać wnioski w ramach programu „Komputer dla Homera”, wnioski do PCPR na turnusy rehabilitacyjne, na przezwyciężanie barier technicznych i w porozumiewaniu się.

Obecnie Koło liczy 233 członków, w tym 17 dzieci i młodzieży do lat 16 –tu i 5 podopiecznych.

Zarząd Koła w chwili obecnej działa w składzie:

prezes ZK PZN:	Henryk Boroński
vice prezes:	Agata Pogoda
sekretarz:	Zofia Jaje
skarbnik:	Bielat Janusz
członek ZK:	Janusz Bielat
- // - - // -	Maria Łuszcz
- // - - // -	Teresa Rzepecka
z-ca członka ZK:	Jan Słomba

Komisji Rewizyjnej Koła

przewodnicząca:
sekretarz:
członek:

Ewa Maziarz
Elżbieta Kanach
Ryszard Kielb

opracowanie:

2013-10-29

Henryk Boroński

*prezes ZK PZN
w Mielcu*

Reasumując i snując

- czyli rozmowa z prezes ZK PZN w Lesku Łucją Bielec o czasie minionym jak i planach snutych na przyszłość ...

- o minionym 2013 r. powiedziała:

„Podsumowując, oceniając – czyli reasumując – 2013 r. dla naszego środowiska muszę powiedzieć, że był dobry, bo to, co zamierzaliśmy zrealizować – wykonaliśmy. W ciągu roku było kilka spotkań dla dorosłych członków połączonych ze szkoleniem rehabilitacyjnym, zorganizowaliśmy szkolenie dla młodzieży i dwie imprezy dla dzieci. W realizacji tegoż wszystkiego – muszę to podkreślić – bezcennym była pomoc świadczona na rzecz reprezentowanego przeze mnie środowiska przez kadrę z biura ZO PZN, ściśle współpracującą z nimi psycholog, czy optometrystką Agatą Bocheńską.

W nowy rok – w ten sposób prezes Łucja zaczęła snuć plany i wizje działalności na rok bieżący - chyba weszliśmy dobrze, gdyż w dniu 16 stycznia zorganizowaliśmy spotkanie oplatkowe, w którym oprócz

przedstawicieli władz samorządowych uczestniczyła Monika Balcerak

– rehabilitantka. Artystyczną oprawę bożonarodzeniowego spotkania stanowił występ dzieci ze Szkoły specjalnej, które dla nas odegrały Jasełka. Potem łamaliśmy się opłatkiem, kolędownali i przy suto zastawionych stołach bawili aż do godz. 17⁰⁰.

Oczywiście reszta naszych tegorocznych planów jest związana z ilością na naszą korzyść pozyskanych środków.

I tak w najbliższym czasie – chyba w maju, bo w tym roku jest późna Wielkanoc – pragniemy zrealizować „wielkanocne jajko” połączone z „majówką”. Potem zrealizujemy Dzień Dziecka, Białą Laskę oraz integrującą środowisko dwudniową wycieczkę; w grudniu dla dzieci „Mikołajki”. Jeszcze raz powtarzam – podkreśla - wszystko jest związane z ofiarnością naszych darczyńców, czy ilością środków pozyskiwanych w samorządach.

W tej chwili m.in. szcycimy się tym, że w poniedziałki i wtorki podczas tzw. drzwi otwartych w naszym Kole PZN interesantów przybywających do nas z naprawdę rozległego i trudnego terenu naszych powiatów przyjmujemy serwując im gorącą kawę lub herbatę wraz z „wysokokalorycznym” ciastkiem.

Oprócz tego w każdy drugi piątek miesiąca w naszym biurze będą gościły kolejno wszystkie panie pracujące w biurze ZO PZN, które na miejscu u nas będą dzielić się swoją wiedzą, umiejętnościami i doświadczeniem.

Wychodząc naprzeciw inicjatywie biura ZO „w teren” rozesłaliśmy powiadomienia informujące każdego członka naszej struktury o możliwości rehabilitacji w biurze ZK PZN.

Przy okazji informuję, że w ramach tzw. oszczędności zrezygnowaliśmy z posiadania w biurze telefonu stacjonarnego na rzecz dwóch komórkowych, a oto ich numery:

514 779 064 oraz **662 177 557**

Od połowy lutego br. będziemy mogli pochwalić się posiadaniem własnej strony internetowej, a jej adres do publicznej wiadomości udostępniemy po jej uruchomieniu.

Z satysfakcją informuję – kontynuuję -, że w naszym biurze na naszym sprzęcie Paweł drukuje otrzymane za pośrednictwem Internetu kolejne numery „Przewodnika”, którego egzemplarze są u nas dostępne dla wszystkich nim zainteresowanym. Stwierdzam, że kolejne wydania pisma zawsze znajdują chętnych do zapoznania się z ich zawartością – treścią - i obiektywnie muszą potwierdzić fakt tego, że pismo w środowisku jest produktem oczekiwanym.

Jeśli chodzi o stan osobowy, to, zauważam, że ubywa dzieci, gdyż udręczeni rodzice już momentami nie mają czasu, ani sił walczyć z Komisjami Orzekającymi o Niepełnosprawności pomimo tego, że przypadki ich dzieci są ewidentne. Ubolewam nad tym.

Oprócz tego podczas dyżurów otrzymałam już kilka telefonów informujących mnie o tym, że ludzie świadomie chcą zrezygnować z członkostwa w PZN. W ten sposób protestują przeciwko ciąglemu podwyższaniu składki PZN, która w ich domowym budżecie jest dosyć wysoka, a nie rozumieją motywów jej podwyższania.

(Dlaczego podwyżka składki PZN jest bez konsultacji odgórnie administracyjnie wprowadzana na zasadzie rządowego rozporządzenia bez zasięgnięcia opinii „na dole”; bez zdradzenia jej uzasadnienia, umotywowania i ewentualnych korzyści wynikających dla PZN po jej ewentualnym wprowadzeniu ? Dlaczego w tej kwestii nie zasięga się opinii „dołów”, jak to dzieje się, gdy właśnie tam zatwierdza się np. Regulaminy pracy ZK Koła, czy Okręgu PZN? – Zygfior)

W najbliższym czasie moi ludzie będą nadal korzystać z zainicjowanych szkoleń w ramach programu „Wsparcie osób niewidomych na rynku pracy III”, z tego, co proponuje biuro ZO, ze szkoleń organizowanych na miejscu w siedzibie Koła PZN.

W dotychczasowej działalności na rzecz człowieka ociemniałego nadal bardzo liczę na ścisłą współpracę z rehabilitantkami z biura ZO oraz dalsze sprzyjanie naszym poczynaniom ze strony dyrektor Małgorzaty Musiałek - tyle z wypowiedzi prezes Łucji Bielec.

Kończąc ekipie Łucji Bielec oraz całemu stanowi osobowemu Koła PZN w Lesku należy życzyć zrealizowania zakładanych planów w szczytnej pracy na rzecz człowieka niewidomego zamieszkującego jeden z najtrudniejszych do obsługi regionu kraju, zrozumienia potrzeb w finansowym wspieraniu swojej działalności u samorządowcowi oraz dalszej konsolidacji środowiska.

Nadal efektywnie i z samozaparciem pracujcie na rzecz ludzi potrzebujących specjalistycznego wsparcia, bo któż to będzie tak czynił, jeśli nie Wy?

Zygflor

2014-02-04

P.s.

Z dobrze poinformowanych źródeł wiem, że zwracają się pismami w sprawie środowiska wobec obu Starostw, na których obszarze działają; wobec prywatnych przewoźników, tj. firm SAN-BUS i KUBUŚ, które po upadłości PKS opanowały lokalny rynek przewozu osób w sprawie uwzględniania ulg przewozowych dla niewidomych i słabowidzących; swoje petycje adresują do ZOZ, aby zapewnił specjalistyczną okulistyczną opiekę na terenie obu powiatów nie tylko ich członkom, ale i innym ...

Promocja podręcznika „**Model Viisa**”

13 grudnia 2013 roku o godz. **11³⁰** w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych w Laskach odbyła się konferencja poświęcona promocji pierwszego wydania podręcznika „**Model Viisa. Program skoncentrowany na rodzinie. Materiały do pracy z dziećmi niewidomymi i słabowidzącymi w wieku niemowlęcym, poniemowlęcym i przedszkolnym**” autorstwa **Elizabeth C. Morgan**.

Wydarzenie zostało zorganizowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej – Departament Zwiększania Szans Edukacyjnych, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Laskach oraz Fundację Orange.

Spotkanie rozpoczęło się od wokalnego występu **Dominika Strzelca**, któremu akompaniowała **Łucja Szablewska-Borzykowska**. Na konferencję przyjechali znakomici goście m.in.: prof. dr hab. **Tadeusz Gałkowski**, **Dorota Buchman** z Fundacji Orange, **Agnieszka Karczewska-Gzik**, **Monika Wawrzeńczyk** i **Jolanta Rafał-Luniewska** z Ośrodka Rozwoju Edukacji (*Wydział Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych*), które reprezentowały Ministerstwo Edukacji Narodowej – Departament Zwiększania Szans Edukacyjnych. Swoją obecnością organizatorów zaszczylicili przedstawiciele kuratorium, wyższych uczelni, organizacji, stowarzyszeń, tyflopedagodzy.

Gospodarzem spotkania był **Piotr Grocholski**. Zebranych powitali: pani **Elżbieta Szczepkowska** dyrektor Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Laskach oraz **Władysław Gołąb** – prezes Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi.

Pan profesor Tadeusz Gałkowski, w swoim wystąpieniu, podkreślał jak istotną rolę w **Modelu Viisa** odgrywa środowisko rodzinne i tworzenie więzi z małym dzieckiem. Pani **Magdalena Pietruk**, z zespołu redakcyjnego, przedstawiła koncepcję podręcznika. Panie **Agnieszka Karczewska-Gzik**, **Monika Wawrzeńczyk** i **Jolanta Rafał-Luniewska** opowiedziały o działaniach podejmowanych na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, czyli o adaptacji podręczników i materiałów pomocniczych dla uczniów niewidomych i słabowidzących oraz o **Banku Dobrych Praktyk**.

Pan dyrektor **Bolesław Jońca** wyjaśnił wszelkie kwestie związane z zakupem podręcznika. Książkę można nabyć w Bibliotece, która znajduje się na terenie Ośrodka Szkolno -Wychowawczego w Laskach

lub zamówić za zaliczeniem pocztowym. Był także czas na pytania i wypowiedzi uczestników. Wszyscy wyrażali radość z pojawienia się tak cennej pozycji.

autor relacji: **Anna Magner**

fot. Anna Magner

autor: **Elizabeth C. Morgan** tytuł publikacji: „**Model Viisa**”

P.s.

Model VIISA to projekt przeznaczony do pracy z dziećmi niewidomymi i słabowidzącymi. Program ten zalecany jest do bezpośredniej pracy z dzieckiem i jego rodziną, w naturalnym środowisku domowym, w wymiarze jednej sesji w tygodniu.

Stosowany może być w przedszkolach, do których uczęszczają dzieci z dysfunkcją wzroku: integracyjnych, masowych, funkcjonujących wg metody M. Montessori, a szczególnie w ośrodkach dla dzieci niewidomych i słabowidzących, przebywających tam zarówno w trybie dziennym, jak i internatowym.

W Stanach Zjednoczonych z Modelu VIISA korzystają licencjonowani doradcy rodzinni i specjaliści wczesnej interwencji, którzy swoje kwalifikacje zyskali dzięki ukończeniu standardowego szkolenia w tym programie.

Model VIISA, to dwutomowa publikacja zawierająca ponad 1200 stron, zawierająca informacje teoretyczne, badawcze oraz praktyczne dotyczące technik rehabilitacyjnych w pracy z dziećmi niewidomymi i słabowidzącymi bez dodatkowych niepełnosprawności. Stanowi ona nieocenione źródło edukacji oraz wskazówek dla specjalisty także w zakresie tego, jak inicjować udział rodziców lub opiekunów oraz rodzeństwa w procesie rehabilitacyjnych i habilitacyjnym.

Jest to pierwsze wydanie Modelu VIISA w Polsce. Udostępnienie tej publikacji - to ważny krok dla polskich specjalistów wczesnej interwencji w rozwoju dziedziny pracy z dziećmi oraz dla samych rodziców, którzy dowiedzą się, jak pomóc swojemu dziecku z dysfunkcją wzroku od najwcześniejszych dni jego życia.

Publikację będzie można zakupić w bibliotece na terenie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Laskach.

Wszelkich dodatkowych informacji na temat publikacji udziela

Bolesław Jońca tel. 501 340 470; bjonca@laski.edu.pl

Książkę można nabyć w Bibliotece, która znajduje się na terenie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Laskach (tel. 22 752 32 18) lub zamówić za zaliczeniem pocztowym.

Witryna poetycka

*Bazując na otrzymanym za życia od Śp. **Reginy Schönborn** zezwoleniu na publikowanie na łamach „Przewodnika” wybranych przez Nią utworów – jako przypomnienie – trzy z bogatego dorobku Zmarłej Poetki, ale jakże wymowne i mocno powiązane z naszą niepełnosprawnością ...*

„Róża dla Ciebie”

Tobie,
który nigdy nic nie widziałeś
i wyobraźnią barwy świata malujesz.
Tobie,
któremu nagle spadła na oczy czarna zasłona
i promień światła w źrenicach skonał.
I Tobie,
który powoli tracisz widzenie
szukając kształtów między światłem i cieniem.
Ja,
która kolory świata wciąż pamiętam
z tamtego życia przed czarną kurtyną
chcę dać Wam róże, co wyrosły
w ogrodzie wspomnień, w których giną.
Wszystkie chcę dziś podarować.
- Te białe, żółte, purpurowe,
a każda z nich to moja miłość,
którą na dłoni Wam przynoszę.
Rozdajcie żar jej między siebie,
o to Was dziś gorąco proszę.
A przyjdzie kiedyś taki dzień,
że obojętni ludzie znikną.

Miłość rozjaśni mroczny cień
i białe laski różami zakwitną.

„Poeta”

to zupełnie zwyczajny
człowiek
któremu los udzielił
większej niż innym
wrażliwości
na piękno szalejące wokół
i pozwolił bardziej kochać
mocniej przeżywać
i widzieć kolor tam
gdzie inni widzą szarość ...

„Dylemat”

Nie widzę w lustrze własnego odbicia,
a więc jestem, czy mnie nie ma?
To tak, jakby człowiek idąc w słońcu
nie miał własnego cienia.
Mogłabym tłuc głową w szklaną tafłę,
walić w nią wściekle pięściami,
ale po co?
Przecież cud się nie zdarzy...
Nie zobaczę już w lustrze swojej twarzy

autor wierszy: **Regina Schönborn – „Róża”**

do zbudzenia przypominal Johna Travoltę - czyli wizualne wspomnienie Śp. Ryszarda Kowalskiego –

